

ספורנו ויצא

בראשית פרק כט, יח-כ

(יח) וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל וַיֹּאמֶר אָעֱבֹדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֶךָ הַקֹּטְנָה: (יט) וַיֹּאמֶר לְבֵן טוֹב תַּתִּי אֵתְּהָ לָךְ מִתַּתִּי אֵתְּהָ לְאִישׁ אַחֵר שָׁבָה עִמָּדִי: (כ) וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים וַיְהִי בְעֵינָיו כִּי־מִים אָחֲדִים בְּאֵהֶבְתּוּ אֵתְּהָ:

בראשית פרק ל, כה-כו

(כה) וַיְהִי כִּאֲשֶׁר יָלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבֵן שְׁלַחְנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֹא־רָצִי: (כו) תָּנָה אֶת־נַפְשִׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי אִתְּךָ בְּהַן וְאֶלְכָה כִּי אֵתְּהָ יִדְעַת אֶת־עַבְדְּתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ:

בראשית פרק לב, יא

(יא) קִטְנֹתַי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֹת אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בְּמִקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשִׁנֵּי מַחְנוֹת:

רש"י בראשית פרק כט

(יא) ויבך - ... דבר אחר לפי שבא בידים ריקניות, אמר אליעזר עבד אבי אבא היו בידיו נזמים וצמידים ומגדנות, ואני אין בידי כלום. לפי שרדף אליפז בן עשו במצות אביו אחריו להורגו והשיגו, ולפי שגדל אליפז בחיקו של יצחק משך ידו. אמר לו מה אעשה לציווי של אבא, אמר לו יעקב טול מה שבידי, והעני חשוב כמת:

ספורנו בראשית פרק כט

(יח) אעבדך שבע שנים ברחל. אין ספק שלא היה הצדיק נושא אשה להעמיד בנים **אם לא היה בידו לפרנסה** בפרט בשאר וכסות כאמרם ז"ל נושא אדם כמה נשים והוא דאית ליה למיקם בספוקייהו (יבמות סח א) וכן אין לחשוב שלבן שהיה בעל ממון יתן לו בנותיו אם לא היה בידו לפרנסם אם כן באמרו כי במקלי עברתי היתה הכונה **שלא היה בידו אז מקנה ולא דרך לעשות מלאכה להרויח ולהתפרנס בה** וענין העבודה בשביל רחל היה **למוהר** כמנהגם שהיו נותנים מוהר לאב שיתן את בתו כאמור אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקול כמהר הבתולות (שמות כב, טז) ומה שאמרו אחר כך כי מכרנו היה שחשבו בענתן שהיה המוהר יותר מן הראוי בשבילן: בתך הקטנה. כי תוך ז' שנים יהיה עתה עת דודים ותוכל בין כך להשיא הגדולה: (כ) ויהיו בעיניו כימים אחדים. שחשב **שהיה ראוי לתת מהר רב מזה**: באהבתה אותה. שהאהבה מקלקלת השורה:

ספורנו בראשית פרק ל

(כה) שלחני ואלכה. שאף על פי שלא היה אז בידו מקנה כי במקלו עבר אמנם **היה בידו די לחיות עם נשיו ובניו** לפחות די לקנות לחם ושמלה ומזון לדרך כי באופן אחר לא היה ראוי לצדיק וחכם שיחפוץ ללכת למות ולהמית ברעב ולא יעלה על לב שיסכים על ידו לבן שהיה עשיר ונשוא פנים בעירו וישלחהו עם בנותיו ובני בנותיו להמית את כל הקהל ברעב ובצמא ובערום בדרך רחוקה. והנה לבן התחנן לו שישב עמו לתועלתו כאמרו ויברכני ה' בגללך: